

VANSKELIGHETSGRAD

Dette bålstedet er et fint nybegynnerprosjekt, der alle kan henge med.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Cirka 2 dager.

PRIS

Cirka 1500 kroner.

MATERIALER

- Store og små brostein
- Grus eller pukk, 8-16 mm
- Avrettingsgrus, 0-2 mm
- Tørrmørtel

SPESIALVERKTØY

- Jordstamper
- Kraftig hammer
- Murskje

Grav ut og klargjør underlaget

Når du har bestemt deg for hvor bålstedet skal være, og hvilken størrelse det skal ha, skal du fjerne det øverste jordlaget og bygge opp et nytt underlag. Her skal bålstedet være rundt, så vi setter en stang i midten av det utvalgte stedet, og lager en passer av spaden med hjelp av en snor. Dette bålstedet har en diameter på 85 cm.

Du gjør det enklere for deg selv hvis du kaster den overskytende jorden direkte opp i en trillebår, slik at du enkelt kan kjøre den vekk etterpå.

1

Plasser en stang i midten av sirkelen som skal bli til bålstedet, og bind fast en snor mellom stangen og en spade. Da er det enkelt å grave ut til et sirkelrundt bålsted. Marker først hele veien rundt i kanten.

2

Grav ut til bålstedet. Regn med at du skal fjerne de øverste cirka 15 cm med jord, slik at det er plass til å bygge opp underlaget. Jevn jorden så godt som mulig når hullet har riktig dybde, og stamp godt.

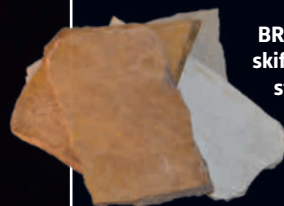
Bål er selve begrepet på hygge for mange, både små og store. Hvis du ikke allerede har et bålsted i hagen, viser vi deg hvordan du enkelt kan bygge et. **Et bålsted av store og små granittsteiner er lekkert**, men andre steiner kan også brukes. Lager du et par luftehull nederst, vil bålet brenne ekstra godt.

Bålsted i granitt

Disse steinene kan også brukes

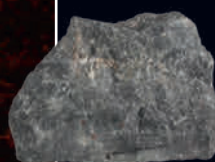
MURSTEIN brent ved høy varme er solide, jevne og enkle å bygge med.

BRUDDSTEIN eller skifer er flate, naturlige steiner i forskjellige størrelser og former. De kan også stables til en rustikk bål plass.

TEGLSTEIN er brent leire. De er ikke like sterke som murstein, og ved store temperaturskift kan de sprekke. Men de er jevne og enkle å jobbe med.

NATURSTEIN er naturlige steiner i forskjellige former og farger. De er robuste og velegnet hvis det ikke trenger å være så "pent".

3

Fordel småstein i bunnen så jevnt som mulig. Laget skal være cirka 5 cm tykt. Etterpå stemples også dette laget med en håndstamper, slik at steinene ligger helt tett og laget blir kompakt.

4

Legg avrettingsgrus oppå, og stamp det godt med håndstamperen. Også dette laget skal ha en tykkelse på cirka 5 cm. Når det er stampet jevnt, er du klar til å legge stein.

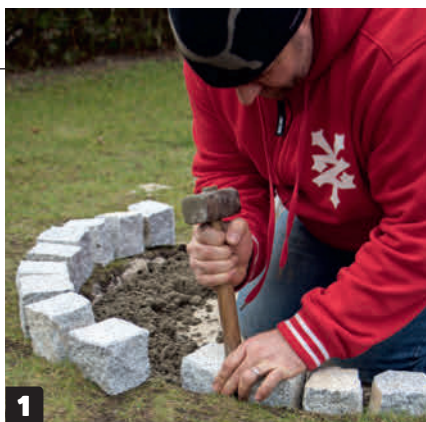
5

Lag først en prøveoppstilling, slik at du kan se hvordan det kommer til å gå opp med den ytterste rekken stein, som her skal bestå av store brostein. Når du er fornøyd, legger du steinene.

Steinene legges

Når du skal i gang med å legge stein, skal du begynne med den ytterste rekken og jobbe deg inn mot midten. Her består den ytterste rekken stein av store brostein, som også skal brukes senere når sidene bygges opp. På resten av flaten legges mindre brostein i sirkelrunde rekker, som blir mindre og mindre og ender med en enkelt stein i midten.

Steinene settes i mørtel som fordeles jevnt på bunnen, slik at det passer med at steinunderlaget stikker et par centimeter over gressoverflaten.

Bank steinene på plass i fuktig mørtel.

Du blander mørtelen med vann etter anvisningene og sprer den ut langs kanten, der den første rekken stein settes. Steinene bankes på plass med hammerskaftet.

Sjekk om steinene står i samme høyde.

Det kan du gjøre ved å legge en list på tvers av sirkelen oppå to steiner. Med et vater oppå listen er det lett å se om det skal justeres på høyden til noen av steinene.

Trykk fast mørtelen på innsiden av steinene når den første rekken står som den skal. Når mørtelen er herdet, holder den steinene på plass.

Bank på plass neste rekke brostein, når du har spredd ut mørtel på hele bunnen så jevnt som mulig. Det skal være en avstand mellom steinene på cirka 1 cm.

Sørg for at overflaten blir jevn. Det kan du gjøre ved å legge et bord oppå steinene når alle er lagt, og bank på bordet med hammeren. Da får du slått ned de steinene som stikker litt høyere opp enn de andre.

Så skal det fuges

Flaten fuges med mørtel. Den feies ned i fugene så godt som mulig, men du må hjelpe til med fingrene for å presse mørtelen helt ned, så fugene blir fylt opp.

Fukt overflaten, og dra forsiktig over med en kalkkost til flaten er jevn. Det er viktig at flaten ikke er for våt, for da vaskes mørtelen ut av fugene. Mørtelen kan holdes på plass ved å holde et bord langs kanten.

Fukt flaten igjen, og kjør over den med en svamp, slik at du får vasket steinene rene for mørtel. Skyll svampen fortløpende i rent vann, og vask til alle steiner er helt rene.

Kanten mures opp

Muren på bålstedet bygges opp av to rekker store brostein. Når muren har en viss høyde, vil den danne le så bålet kommer til å brenne godt. Det krever også lufttilførsel nedenfra. Derfor lages det tre hull i cirka en halv steins størrelse i den nederste rekken, slik at det kan trekke inn luft. Hullene fordeles i den nederste rekken, som du med fordel først kan legge i en prøveoppstilling.

Steinene settes i mørtel, som også presses godt inn i fugene. Til slutt renses muren for overskytende mørtel, slik at steinene står flotte og rene.

Lag en prøveoppstilling med den første rekken brostein til muren. Den mures opp i store steiner. Velg ut tre steder der du lager et større mellomrom mellom steinene, slik at du kan få inn luft fra undersiden til bålet.

Den første rekken stein legges når du har fordelt mørtel rundt langs kanten. Det er nesten ingen fuge mellom steinene på innersiden, mens fugene på ytersiden er cirka 2 cm. Legg også mørtel i fugene.

Den andre rekken stein legges. Fordel mørtel jevnt på den første rekken, og legg de neste steinene forskjøvet oppå de underste. Det gir sterkest konstruksjon. Steinene bankes godt fast i mørtelen.

La mørtelen sette seg litt når den siste rekken er laget – cirka en halvtimes tid, avhengig av hvor varmt det er. Fjern deretter den overskytende mørtelen.

Etterfyll fugene med mørtel, til du er sikker på at de er fylt helt opp. Det er enkelt hvis du for eksempel tar litt mørtel på en murerskje, holder den opp til fugen og presser mørtel inn i fugen med en pinne.

Press mørtel godt inn i fugene. Det er enkelt med en finger som du også kan glatte fugene med. Eterpå vaskes muren forsiktig ren med en fuktig svamp, slik at overskytende mørtel fjernes fra steinene.

Så er bålstedet ferdig, men vent en ukes tid med å bruke det – først da er det tørt.